

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

Raport okresowy nr 1

dotyczący ewaluacji projektu

*Zielone światło dla szkolnictwa
zawodowego. Program doskonalenia
praktycznego dla nauczycieli kształcenia
zawodowego kształcących w zawodach
związanych z zieloną gospodarką*

Łódź 2012

Zielone światło dla szkolnictwa zawodowego.
Program doskonalenia praktycznego dla nauczycieli kształcenia zawodowego kształcących w zawodach
związanych z zieloną gospodarką

Raport powstał w ramach projektu *Zielone światło dla szkolnictwa zawodowego. Program doskonalenia praktycznego dla nauczycieli kształcenia zawodowego kształcących w zawodach związanych z zieloną gospodarką*. Projekt realizowany jest w ramach *Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki, Priorytet III – Wysoka jakość systemu oświaty, Działanie 3.4. – Otwartość systemu edukacji w kontekście uczenia się przez całe życie, Poddziałanie 3.4.3 – Upowszechnienie uczenia się przez całe życie*.

Raport został opracowany przez:

Instytut Nauk Społeczno-Ekonomicznych Sp. z o. o.

ul. Polskiej Organizacji Wojskowej 17

90–248 Łódź

tel. (42) 633 17 19

fax. (42) 209 36 85

Raport opracował:

Maciej Tomczak

specjalista ds. ewaluacji

Spis treści

I.	Wstęp.....	4
II.	Problematyka i kluczowe założenia projektu	6
III.	Charakterystyka kompleksowego procesu ewaluacji projektu	9
IV.	Zadania realizowane w ramach pierwszego kwartału wdrażania projektu	13
V.	Założenia metodologiczne początkowego badania ewaluacyjnego.....	17
VI.	Wstępne wyniki i wnioski z początkowego badania ewaluacyjnego.....	19
VII.	Podsumowanie pierwszego kwartału prowadzenia kompleksowego procesu ewaluacji projektu.....	21
VIII.	Zakończenie	22
IX.	Załącznik.....	23

I. Wstęp

Dokument „Raport okresowy nr 1 dotyczący ewaluacji projektu *Zielone światło dla szkolnictwa zawodowego. Program doskonalenia praktycznego dla nauczycieli kształcenia zawodowego kształcących w zawodach związanych z zieloną gospodarką*” jest pierwszym opracowaniem odnoszącym się do kompleksowego procesu ewaluacji projektu wymienionego w tytule. Przedsięwzięcie ma na celu podniesienie poziomu wiedzy i kompetencji nauczycieli kształcenia zawodowego z terenu całej Polski, prowadzących kształcenie w zawodach związanych z zieloną gospodarką. Z kolei ewaluacja przedsięwzięcia ma posłużyć przede wszystkim dokonaniu wszechstronnej oceny przebiegu i efektów powyższego przedsięwzięcia, a także identyfikacji barier i problemów związanych z realizacją projektu.

Merytoryczne treści dokumentu skupione są na analizie działań i czynności podjętych przez Lidera i Partnerów projektu w pierwszym kwartale (w okresie od 1 czerwca 2012 roku do 31 sierpnia 2012 roku) wdrażania przedsięwzięcia oraz na prezentacji bieżących rezultatów ewaluacji. Jednocześnie, zgodnie z założeniami wniosku o dofinansowanie, raport okresowy ma charakter wprowadzający w ogólną problematykę projektu *Zielone światło dla szkolnictwa zawodowego. Program doskonalenia praktycznego dla nauczycieli kształcenia zawodowego kształcących w zawodach związanych z zieloną gospodarką*. W konsekwencji, pierwsze dwa fragmenty dokumentu przedstawiają kluczowe założenia projektu oraz procesu jego ewaluacji. Opracowanie uzupełnione jest o wzór narzędzia badawczego (*Załącznik*), wykorzystanego do realizacji pierwszego etapu badań ewaluacyjnych.

W związku z tym, struktura raportu okresowego jest następująca:

- ❖ *Wstęp;*
- ❖ *Problematyka i kluczowe założenia projektu;*
- ❖ *Charakterystyka kompleksowego procesu ewaluacji projektu;*

- ❖ *Zadania zrealizowane w ramach pierwszego kwartału wdrażania projektu;*
- ❖ *Założenia metodologiczne początkowego badania ewaluacyjnego;*
- ❖ *Wstępne wyniki i wnioski z początkowego badania ewaluacyjnego;*
- ❖ *Podsumowanie pierwszego kwartału prowadzenia kompleksowego procesu ewaluacji projektu;*
- ❖ *Zakończenie;*
- ❖ *Załącznik.*

Kolejne raporty okresowe będą powstawać sukcesywnie wraz z dalszymi postępami we wdrażaniu projektu *Zielone światło dla szkolnictwa zawodowego. Program doskonalenia praktycznego dla nauczycieli kształcenia zawodowego kształcących w zawodach związanych z zieloną gospodarką*, prezentując wyniki badań, otrzymane w ramach prowadzonej oceny przedsięwzięcia.

II. Problematyka i kluczowe założenia projektu

Projekt *Zielone światło dla szkolnictwa zawodowego. Program doskonalenia praktycznego dla nauczycieli kształcenia zawodowego kształcących w zawodach związanych z zieloną gospodarką* jest przedsięwzięciem współfinansowany przez Unię Europejską w ramach *Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki*, Priorytet III – *Wysoka jakość systemu oświaty*, Działanie 3.4. – *Otwartość systemu edukacji w kontekście uczenia się przez całe życie*, Poddziałanie 3.4.3 – *Upowszechnienie uczenia się przez całe życie*.

Projekt, realizowany na terenie całej Polski od 1 czerwca 2012 roku do 31 października 2013 roku przez *Instytut Technologiczno-Przyrodniczy* (Lider) oraz *Centrum Doradztwa Rolniczego w Brwinowie* (Partner), *Krajowe Centrum Edukacji Rolniczej w Brwinowie* (Partner) i *Instytut Nauk Społeczno-Ekonomiczny* (Partner), jest przedsięwzięciem mającym za zadanie wsparcie nauczycieli zawodowych prowadzących kształcenie w obszarze zielonej gospodarki.

Zgodnie z założeniami, **głównym celem projektu** *Zielone światło dla szkolnictwa zawodowego. Program doskonalenia praktycznego dla nauczycieli kształcenia zawodowego kształcących w zawodach związanych z zieloną gospodarką* jest podniesienie poziomu wiedzy i kompetencji nauczycieli kształcenia zawodowego z terenu całej Polski, prowadzących kształcenie w zawodach związanych z zieloną gospodarką. Poprawa sytuacji wyżej wymienionej grupy nastąpi za sprawą:

- ❖ różnorodnych tematycznie, wypracowanych programów doskonalenia praktycznego;
- ❖ oceny i upowszechnienia wypracowanych rozwiązań.

Na osiągnięcie, do końca realizacji projektu, założonego celu głównego składają się **trzy cele szczegółowe**, zgodnie z którymi nastąpi:

- 1) wypracowanie różnorodnych tematycznie Programów doskonalenia praktycznego nauczycieli kształcenia zawodowego w przedsiębiorstwach przy ścisłej współpracy z przedsiębiorcami;

W ramach pierwszego celu szczegółowego projektu założono przygotowanie trzech Programów doskonalenia praktycznego nauczycieli (z zakresu: odnawialnych źródeł energii, technologii wspierających gospodarkę korzystającą z zasobów i roli badań i innowacji w budowaniu zielonej gospodarki) oraz przeprowadzenie trzech zogniskowanych wywiadów grupowych (*FGI – Focus Group Interviews*), w których udział weźmie 30 osób – przedstawiciele nauczycieli kształcenia zawodowego, kadry zarządzającej szkół zawodowych oraz przedsiębiorców.

- 2) podniesienie o minimum 70% poziomu wiedzy i kompetencji z zakresu nowoczesnych technologii i rozwiązań organizacyjnych, stosowanych w zielonej gospodarce, u nauczycieli kształcenia zawodowego z terenu całej Polski;

Zgodnie z założeniami projektu, w dwutygodniowych praktykach uczestniczyć będzie 270 nauczycieli kształcenia zawodowego z terenu całej Polski, prowadzących kształcenie w zawodach związanych z zieloną gospodarką.

- 3) wypracowanie wniosków dotyczących rozwiązań w zakresie doskonalenia praktycznego nauczycieli kształcenia zawodowego z terenu całej Polski, prowadzących kształcenie w zawodach związanych z zieloną gospodarką.

W ramach ostatniego celu szczegółowego projektu założono przeprowadzenie trzech sesji walidacyjnych oceniających przygotowane programy (z zakresu: odnawialnych źródeł energii, technologii wspierających gospodarkę korzystającą z zasobów oraz roli badań i innowacji w budowaniu zielonej gospodarki), opracowanie dwóch dokumentów zawierających wnioski i rekomendacje dotyczące implementacji wypracowanych rozwiązań i organizację konferencji podsumowującej realizację projektu.

Wartością dodaną projektu *Zielone światło dla szkolnictwa zawodowego. Program doskonalenia praktycznego dla nauczycieli kształcenia zawodowego kształcących w zawodach związanych z zieloną gospodarką* będzie:

- 1) dostosowanie szkolnictwa zawodowego do potrzeb rynku pracy w warunkach dynamicznego rozwoju gospodarki;
- 2) podniesienie jakości kształcenia zawodowego;
- 3) realizacja koncepcji kształcenia ustawicznego i idei uczenia się przez całe życie;
- 4) wysoka efektywność działań dzięki realizacji projektu w partnerstwie podmiotów wobec siebie komplementarnych.

III. Charakterystyka kompleksowego procesu ewaluacji projektu

Głównym celem realizacji kompleksowego procesu ewaluacji projektu *Zielone światło dla szkolnictwa zawodowego. Program doskonalenia praktycznego dla nauczycieli kształcenia zawodowego kształcących w zawodach związanych z zieloną gospodarką* jest dokonanie wszechstronnej oceny przebiegu i efektów powyższego przedsięwzięcia. Cel główny badań ewaluacyjnych zostanie osiągnięty poprzez realizację następujących celów szczegółowych:

- 1) ocenę stopnia, w jakim cele projektu i działania realizowane w jego ramach odpowiadają potrzebom podmiotów wchodzących w skład grupy docelowej;
- 2) ocenę stopnia osiągnięcia zakładanych wskaźników projektu;
- 3) ocenę stopnia osiągnięcia zakładanych celów projektu;
- 4) ocenę stopnia wypracowania zakładanych produktów projektu;
- 5) identyfikację barier i problemów związanych z realizacją projektu.

Przedmiotem badań ewaluacyjnych prowadzonych w ramach oceny będą:

- 1) opinie uczestników zogniskowanych wywiadów grupowych (*FGI – Focus Group Interview*);
- 2) opinie osób korzystających z portalu internetowego projektu;
- 3) opinie grupy docelowej na temat praktyk w przedsiębiorstwach;
- 4) opinie uczestników konferencji upowszechniającej projekt;
- 5) treści dokumentacji projektowej wytwarzanej w trakcie wdrażania przedsięwzięcia;
- 6) zawartość portalu internetowego projektu.

Proces ewaluacji realizowany w ramach projektu *Zielone światło dla szkolnictwa zawodowego. Program doskonalenia praktycznego dla nauczycieli kształcenia zawodowego kształcących w zawodach związanych z zieloną gospodarką*

kształcących w zawodach związanych z zieloną gospodarką będzie opierał się o następujące kryteria ewaluacyjne:

- 1) trafność – czy i w jakim stopniu cele projektu oraz realizowane w nim działania odpowiadają na problemy i potrzeby opisane w diagnozie projektu?
- 2) skuteczność – czy i w jakim stopniu działania realizowane w ramach projektu przyczyniają się do osiągnięcia planowanych celów?
- 3) użyteczność – czy i w jakim stopniu realizacja projektu korzystanie wpływa na sytuację podmiotów i osób, których dotyczy projekt?
- 4) trwałość – czy efekty projektu będą nadal widoczne po zakończeniu jego wdrażania?

Dla realizacji wszystkich wyznaczonych celów kompleksowego procesu ewaluacji projektu niezbędne będzie przeprowadzenie empirycznych badań wśród grupy docelowej. W związku z tym zostaną skonstruowane cztery narzędzia badawcze:

- 1) początkowa ankieta ewaluacyjna dla uczestników zogniskowanych wywiadów grupowych (*FGI – Focus Group Interview*);
- 2) bieżąca ankieta ewaluacyjna dla osób korzystających z portalu internetowego projektu;
- 3) bieżąca ankieta ewaluacyjna dla grupy docelowej;
- 4) końcowa ankieta ewaluacyjna dla uczestników konferencji upowszechniającej projekt.

Pierwsze z wyżej wymienionych narzędzi zostanie skierowane do uczestników trzech zogniskowanych wywiadów grupowych (*FGI – Focus Group Interview*), to jest nauczycieli kształcenia zawodowego, kadry zarządzającej szkół zawodowych oraz przedsiębiorców. Uzyskane odpowiedzi pozwolą, między innymi, na ocenę projektu

zgodnie z kryterium trafności (zob. *Założenia metodologiczne początkowego badania ewaluacyjnego* oraz *Wyniki i wnioski z początkowego badania ewaluacyjnego* w niniejszym raporcie okresowym).

Druga ankieta zostanie skupiona na osobach odwiedzających portal internetowy przedsięwzięcia, lecz nie będzie dotyczyć wyłącznie kwestii komunikacji i promocji prowadzonej za pośrednictwem sieci. W ramach zadanych pytań odpowiadający będą mieli możliwość oceny ogólnych założeń projektu, a także wyrazić swoją opinię na temat powodzenia przedsięwzięcia.

Trzecia ankieta zostanie przygotowana dla nauczycieli przedmiotów zawodowych i/lub instruktorów praktycznej nauki zawodu, którzy stanowią grupę docelową przedsięwzięcia. Kwestionariusze pozwolą im ocenić praktyki i staże, w których uczestniczyli oraz wyrazić opinię na temat przebiegu projektu.

Natomiast ostatnia ankieta – skierowana do osób biorących udział w konferencji upowszechniającej projekt – umożliwi końcową ocenę projektu. Odpowiadający wyrażą swoją opinię na temat wypracowanych efektów oraz powodzenia całego przedsięwzięcia.

Istotnym elementem badań ewaluacyjnych będzie również analiza materiałów projektowych (formalnych dokumentów) wytwarzanych przez Lidera oraz Opiekunów staży i praktyk. W szczególności chodzi o następujące dokumenty:

- 1) programy doskonalenia praktycznego;
- 2) listy obecności;
- 3) raporty/opinie Opiekunów.

Zgodnie z zapisami wniosku o dofinansowanie projektu *Zielone światło dla szkolnictwa zawodowego. Program doskonalenia praktycznego dla nauczycieli kształcenia zawodowego kształcących w zawodach związanych z zieloną gospodarką* efekty prowadzonych prac i badań ewaluacyjnych zostaną zaprezentowane w postaci następujących raportów okresowych:

- 1) nr 1 (raportu początkowego) – obejmującego I kwartał (06-08.12) wdrażania projektu (opracowanego do 30.09.2012 r.);
- 2) nr 2 – obejmującego II kwartał (09.-11.12) wdrażania projektu (opracowanego do 31.12.2012 r.);
- 3) nr 3 – obejmującego III kwartał (12.12-02.13) wdrażania projektu (opracowanego do 31.03.2013 r.);
- 4) nr 4 – obejmującego IV kwartał (03-05.13) wdrażania projektu (opracowanego do 30.06.2013 r.);
- 5) nr 5 – obejmującego V kwartał (06-08.13) wdrażania projektu (opracowanego do 30.09.2013 r.);
- 6) nr 6 (raportu końcowego) – obejmującego VI (niepełny) kwartał (09-10.13) wdrażania projektu (opracowanego do 31.10.2013 r.).

IV. Zadania realizowane w ramach pierwszego kwartału wdrażania projektu

W pierwszym kwartale wdrażania projektu *Zielone światło dla szkolnictwa zawodowego. Program doskonalenia praktycznego dla nauczycieli kształcenia zawodowego kształcących w zawodach związanych z zieloną gospodarką* – to jest w okresie od 1 czerwca 2012 roku do 31 sierpnia 2012 roku – podjęto następujące działania i czynności:

- ❖ Zadanie 1 – „Zielone światło dla szkolnictwa zawodowego” – program doskonalenia praktycznego
 - prowadzono koordynację naukowo-badawczą nad przeprowadzeniem badań FGI oraz opracowaniem programów doskonalenia praktycznego;
 - wydrukowano oraz rozesłano informację na temat realizacji badania;
 - zorganizowano oraz przeprowadzono pierwszy spośród trzech badań FGI wśród nauczycieli kształcenia zawodowego, kadry zarządzającej szkół zawodowych oraz przedsiębiorców.

Celem zogniskowanych wywiadów grupowych (FGI – *Focus Group Interviews*) jest przede wszystkim określenie zakresu trzech modułów praktyk, mających poszerzyć wiedzę nauczycieli kształcenia zawodowego w trzech obszarach tematycznych (dotyczących: odnawialnych źródeł energii, technologii wspierających gospodarkę korzystającą z zasobów i roli badań i innowacji w budowaniu zielonej gospodarki).

- ❖ Zadanie 2 – Działania rekrutacyjne
 - zamieszczono ogłoszenia rekrutacyjne skierowane do nauczycieli i przedsiębiorców w pismach branżowych;
 - opracowano narzędzie (kwestionariusz ankiety) do badań online (CAWI).

Działania rekrutacyjne mając na celu wyłonienie grupy nauczycieli przedmiotów zawodowych i/lub instruktorów praktycznej nauki zawodowej z terenu całej Polski,

prowadzących kształcenie w zawodach związanych z zieloną gospodarką, którzy zostaną objęci niezbędnym wsparciem w ramach dwutygodniowych praktyk w przedsiębiorstwach. Liczebność uczestników z poszczególnych województw będzie uzależniona od wyników przeprowadzonej rekrutacji, a tym samym – stwierdzenia większego lub mniejszego zapotrzebowania na wsparcie.

W trakcie rekrutacji będą brane pod uwagę następujące dane:

- ❖ zaświadczenie o zatrudnieniu na stanowisku nauczyciela przedmiotów zawodowych/instruktora praktycznej nauki zawodu, prowadzącego kształcenie w zawodach związanych z zieloną gospodarką;
- ❖ udział w różnych formach doskonalenia praktycznego w ciągu ostatnich trzech lat;
- ❖ wyniki badania online (przeprowadzonego metodą *CAWI – Computer Assisted Web Interviews*), weryfikującego wyjściowy poziom wiedzy i kompetencji nauczycieli/instruktorów;
- ❖ wiek.

Mimo podjęcia działań o charakterze merytorycznym, bezpośrednio związanych z wyznaczonymi celami przedsięwzięcia, to jednak pierwszy kwartał wdrażania projektu *Zielone światło dla szkolnictwa zawodowego. Program doskonalenia praktycznego dla nauczycieli kształcenia zawodowego kształcących w zawodach związanych z zieloną gospodarką* charakteryzuje się przede wszystkim szeregiem czynności o charakterze organizacyjno-technicznym. W związku z tym:

- ❖ przy *Instytucie Techniczno-Przyrodniczym* utworzono i prowadzono biuro projektu;
- ❖ zorganizowano i przeprowadzono szkolenie z zakresu równości szans i równości płaci dla personelu;

- ❖ założono i prowadzono wyodrębnione rachunki bankowe dla Lidera i Partnerów;
- ❖ Lider zakupił niezbędny sprzęt biurowy wraz z odpowiednim oprogramowaniem;
- ❖ utworzono i prowadzono portal internetowy projektu.

Portal internetowy projektu *Zielone światło dla szkolnictwa zawodowego. Program doskonalenia praktycznego dla nauczycieli kształcenia zawodowego kształcących w zawodach związanych z zieloną gospodarką*, dostępny pod adresem: <http://zielonagospodarka.pl/index.php>, charakteryzuje się jasną i przejrzystą strukturą oraz intuicyjnym panelem użytkownika, umożliwiającym swobodne i proste poruszanie się po zamieszczonych treściach.

Kluczowe dla obsługi portalu są dwie listy zakładek: pionowa, składająca się z pięciu opcji („Start”, „O projekcie”, „Cel projektu”, „Działania”, „Strefa uczestników”) oraz pozioma, składająca się z ośmiu opcji („O projektodawcy”, „Kronika projektu”, „Finansowanie”, „Czytelnia”, „Galeria”, „Kontakt”, „Linki”, „Ankieta”), w ramach których użytkownik może zapoznać się z wszystkimi kluczowymi i bieżącymi informacjami na temat wdrażania przedsięwzięcia. Poszczególne merytoryczne treści są uzupełniane wraz z postępującą realizacją projektu.

Należy również podkreślić, iż portal internetowy zawiera logotypy oraz informacje o współfinansowaniu przedsięwzięcia ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego.

Zgodnie z założeniami projektu *Zielone światło dla szkolnictwa zawodowego. Program doskonalenia praktycznego dla nauczycieli kształcenia zawodowego kształcących w zawodach związanych z zieloną gospodarką*, zawartymi we wniosku o dofinansowanie, portal internetowy zapewnia:

- ❖ promocję projektu – za sprawą zamieszczenia najważniejszych informacji dotyczących, między innymi, celów przedsięwzięcia, wdrażanych działań oraz danych kontaktowych Lidera i Partnerów;
- ❖ upowszechnianie projektu – na co składa się przede wszystkim jego ogólnodostępny charakter (możliwość zapoznania się z kluczowymi i bieżącymi informacjami przez osoby i podmioty bezpośrednio niezwiązane z realizacją przedsięwzięcia).

Podsumowując, wdrażanie projektu *Zielone światło dla szkolnictwa zawodowego. Program doskonalenia praktycznego dla nauczycieli kształcenia zawodowego kształcących w zawodach związanych z zieloną gospodarką* w okresie od 1 czerwca 2012 roku do 31 sierpnia 2012 roku przebiegało bez problemów. Poszczególne czynności, były realizowane zgodnie z założeniami harmonogramu.

V. Założenia metodologiczne początkowego badania ewaluacyjnego

Zgodnie z przedstawionymi założeniami kompleksowego procesu ewaluacji projektu *Zielone światło dla szkolnictwa zawodowego. Program doskonalenia praktycznego dla nauczycieli kształcenia zawodowego kształcących w zawodach związanych z zieloną gospodarką* (zob. *Charakterystyka kompleksowego procesu ewaluacji projektu* w niniejszym raporcie okresowym) pierwszy etap badań empirycznych oceny jest skupiony na opiniach i ocenach uczestników trzech zogniskowanych wywiadów grupowych (*FGI – Focus Group Interview*), to jest nauczycieli kształcenia zawodowego, przedstawicieli kadr zarządzających szkół zawodowych oraz przedsiębiorców.

Na potrzeby badania postawiono następujące pytania badawcze:

- 1) kim są uczestnicy zogniskowanych wywiadów grupowych?
- 2) jak uczestnicy zogniskowanych wywiadów grupowych oceniają wiedzę i kompetencje nauczycieli prowadzących kształcenie w zawodach związanych z zieloną gospodarką?
- 3) jak uczestnicy zogniskowanych wywiadów grupowych oceniają działania i czynności (cele) zaplanowane w ramach projektu?
- 4) jak uczestnicy zogniskowanych wywiadów grupowych oceniają organizacyjną i merytoryczną stronę dyskusji, w której wzięli udział?

Zgodnie z założeniami projektu *Zielone światło dla szkolnictwa zawodowego. Program doskonalenia praktycznego dla nauczycieli kształcenia zawodowego kształcących w zawodach związanych z zieloną gospodarką*, zawartymi we wniosku o dofinansowanie, pytania skierowane do uczestników zogniskowanych wywiadów grupowych miały przyjąć postać ankiety. W konsekwencji, opracowano kwestionariusz, składający się z jedenastu pytań¹, w tym:

¹ Wzór początkowej ankiety ewaluacyjnej dla uczestników wywiadów grupowych zamieszczony jest w Załączniku do niniejszego raportu okresowego.

- ❖ trzech pytań dotyczących oceny wiedzy i kompetencji oraz sposobów doskonalenia praktycznego nauczycieli prowadzących kształcenie w zawodach związanych z zieloną gospodarką;
- ❖ dwóch pytań dotyczących oceny działań i czynności (celów) zaplanowanych w ramach projektu;
- ❖ czterech pytań dotyczących oceny merytorycznej i organizacyjnej strony zogniskowanego wywiadu grupowego;
- ❖ dwóch pytań metryczkowych.

Większość skonstruowanych pytań miało charakter zamknięty i wymagało od uczestników zogniskowanych wywiadów grupowych dokonania wyboru odpowiedzi spośród możliwości zawartych w stworzonych kafeteriach. Dwa pytania, dotyczące oceny projektu oraz dyskusji, były otwarte, to znaczy, że respondenci mieli możliwość swobodnego wpisywania własnych odpowiedzi. Natomiast na pytanie dotyczące oceny działań i czynności (celów) projektu składały się trzy opinie, odnoszące się do założonych celów szczegółowych projektu.

VI. Wstępne wyniki i wnioski z początkowego badania ewaluacyjnego

W pierwszym kwartale wdrażania projektu *Zielone światło dla szkolnictwa zawodowego. Program doskonalenia praktycznego dla nauczycieli kształcenia zawodowego kształcących w zawodach związanych z zieloną gospodarką* – to jest w okresie od 1 czerwca 2012 roku do 31 sierpnia 2012 roku – zrealizowano pierwszy spośród trzech zaplanowanych zogniskowanych wywiadów grupowych. W związku z tym, opisane poniżej wyniki badania ewaluacyjnego mają charakter wstępny i ograniczają się do ocen i stwierdzeń pierwszej grupy uczestników.

Na pytania *początkowej ankiety ewaluacyjnej dla uczestników wywiadów grupowych* odpowiedziało czternaście osób, w tym cztery kobiety i dziesięciu mężczyźni, będący nauczycielami przedmiotów zawodowych (dwie osoby), instruktorami praktycznej nauki zawodu (dwie osoby), przedstawicielami kadry zarządzającej/kierowniczej szkoły zawodowej (cztery osoby) oraz przedsiębiorcami (cztery osoby). Dwie osoby nie określiły swojego statusu.

Oceny osób uczestniczących w pierwszym zogniskowanym wywiadzie grupowym na temat poziomu wiedzy ogólnej i kompetencji nauczycieli prowadzący kształcenie w zawodach związanych z zieloną gospodarką (pytanie nr 1) były niemal równo podzielone na opinie pozytywne i negatywne. Sześć osób stwierdziło, iż wiedza i kompetencje nauczycieli są zdecydowanie dobre, dobre lub raczej dobre, trzy osoby nie miały jednoznacznego zdania, natomiast pięć osób uważało, iż są one raczej złe.

Analogiczna sytuacja miała miejsce w przypadku oceny dotychczasowych zasad doskonalenia praktycznego nauczycieli prowadzących kształcenie w zawodach związanych z zieloną gospodarką (pytanie nr 2). Pięć osób uważało, iż bieżące zasady są dobre lub raczej dobre, cztery osoby nie miały na ten temat zdania, a pięć osób uznało je za raczej złe i za złe.

Z kolei opinie na temat poziomu wiedzy i kompetencji nauczycieli z zakresu nowoczesnych technologii i rozwiązań organizacyjnych stosowanych w zielonej gospodarce (pytanie nr 3) były nieco bardziej pozytywne. Pięć osób uważało, iż wiedza i kompetencje nauczycieli w tym zakresie są zdecydowanie dobre, dobre lub raczej dobre, sześć osób nie potrafiło wydać jednoznacznej oceny, a trzy były zdania, że są one raczej złe.

Osoby biorące udział w pierwszym zogniskowanym wywiadzie grupowym wypowiadały się w większości pozytywnie na temat założonych w projekcie działań i czynności (pytanie nr 4), stwierdzając, iż przyczynią się one do:

- ❖ wypracowania Programów doskonalenia praktycznego nauczycieli prowadzących kształcenie w zawodach związanych z zieloną gospodarką (podpunkt a);
- ❖ podniesienia poziomu wiedzy i kompetencji nauczycieli z zakresu odnawialnych źródeł, technologii wspierających gospodarkę korzystającą z zasobów oraz badań i innowacji w budowaniu zielonej gospodarki (podpunkt b);
- ❖ wypracowania wniosków dotyczących rozwiązań w zakresie doskonalenia praktycznego nauczycieli prowadzących kształcenie w zawodach związanych z zieloną gospodarką (podpunkt c).

Większość osób nie miała żadnych uwag na temat projektu (pytanie nr 5). Pięć osób, które zdecydowało się przedstawić swoje przemyślenia odnoszące się do przedsięwzięcia, podkreślało, że projekt jest ambitny i ważny z punktu widzenia szkolenia kadry pedagogicznej oraz oferuje ciekawe szkolenia.

Niemal wszyscy uczestnicy pierwszego zogniskowanego wywiadu grupowego ocenili pozytywnie organizacyjną (pytanie nr 6) i merytoryczną (pytanie nr 7) stronę dyskusji, a także uważali, iż wnioski wypracowane w toku dyskusji przyczynią się do przygotowania różnorodnych tematycznie Programów doskonalenia praktycznego dla nauczycieli prowadzących kształcenie w zawodach związanych z zieloną gospodarką (pytanie nr 8).

VII. Podsumowanie pierwszego kwartału prowadzenia kompleksowego procesu ewaluacji projektu

W pierwszym kwartale wdrażania projektu *Zielone światło dla szkolnictwa zawodowego. Program doskonalenia praktycznego dla nauczycieli kształcenia zawodowego kształcących w zawodach związanych z zieloną gospodarką* Lider projektu (*Instytut Technologiczno-Przyrodniczy*) oraz jego Partnerzy (*Centrum Doradztwa Rolniczego w Brwinowie, Krajowe Centrum Edukacji Rolniczej w Brwinowie* oraz *Instytut Nauk Społeczno-Ekonomiczny*) skupili się przede wszystkim na realizacji szeregu działań i czynności o charakterze organizacyjno-technicznym, które są niezbędne z punktu widzenia prawidłowego przebiegu całego przedsięwzięcia.

Jednocześnie, rozpoczęto przygotowania do kluczowych merytorycznych faz projektu, a także przeprowadzono pierwszy spośród trzech zaplanowanych zogniskowanych wywiadów grupowych (*FGI – Focus Group Interview*), których wyniki przyczynią się do określenia zakresu trzech modułów praktyk, mających poszerzyć wiedzę nauczycieli kształcenia zawodowego w trzech obszarach tematycznych (dotyczących: odnawialnych źródeł energii, technologii wspierających gospodarkę korzystającą z zasobów oraz roli badań i innowacji w budowaniu zielonej gospodarki).

Wszystkie podjęte Zadania oraz ich poszczególne Etapy – przewidziane na pierwszy kwartał wdrażania projektu – były realizowane zgodnie z przyjętym harmonogramem przedsięwzięcia. O ile w obecnej fazie nie można mówić o osiągnięciu któregośkolwiek z założonych celów projektu – adekwatnie do wyznaczonego planu – o tyle nie jest konieczne formułowanie rekomendacji, mających ewentualnie usprawnić przebieg wdrażania przedsięwzięcia.

VIII. Zakończenie

Opracowanie „Raport okresowy nr 1 dotyczący ewaluacji projektu *Zielone światło dla szkolnictwa zawodowego. Program doskonalenia praktycznego dla nauczycieli kształcenia zawodowego kształcących w zawodach związanych z zieloną gospodarką*” jest dokumentem prezentującym działania i czynności realizowane w pierwszym kwartale wdrażania przedsięwzięcia oraz efekty ich ewaluacji. Raport składa się z części teoretycznych, przedstawiających założenia projektu, procesu jego oceny i metodologiczne uwagi na temat pierwszego etapu badań empirycznych oraz części empirycznej, opisującej podjęte zadania oraz wyniki przeprowadzonych w ramach ewaluacji badań.

Wdrażanie projektu *Zielone światło dla szkolnictwa zawodowego. Program doskonalenia praktycznego dla nauczycieli kształcenia zawodowego kształcących w zawodach związanych z zieloną gospodarką* w okresie od 1 czerwca 2012 roku do 31 sierpnia 2012 roku przebiegało bez problemów. Poszczególne czynności, głównie o charakterze organizacyjno-technicznym, były realizowane zgodnie z założeniami harmonogramu. Odpowiednie przygotowanie do przeprowadzenia kluczowych merytorycznych działań pozwala przypuszczać, iż w kolejnych kwartałach projekt będzie wdrażany bez poważnych problemów, a wszystkie cele i wskaźniki zostaną osiągnięte.

IX. Załącznik

Początkowa ankieta ewaluacyjna dla uczestników wywiadów grupowych

Szanowni Państwo,

Uprzejmie proszę o udzielenie odpowiedzi na poniższe pytania ankiety ewaluacyjnej. Ankieta jest anonimowa, a otrzymane informacje posłużą do oceny projektu *Zielone światło dla szkolnictwa zawodowego. Program doskonalenia praktycznego dla nauczycieli kształcenia zawodowego kształcących w zawodach związanych z zieloną gospodarką.*

1. Jak ocenia Pani/Pan poziom wiedzy ogólnej i kompetencji nauczycieli prowadzących kształcenie w zawodach związanych z zieloną gospodarką?

☐ zdecydowanie dobrze	☐ trudno powiedzieć	☐ raczej źle
☐ dobrze		☐ źle
☐ raczej dobrze		☐ zdecydowanie źle

2. Jak ocenia Pani/Pan dotychczasowe zasady doskonalenia praktycznego nauczycieli prowadzących kształcenie w zawodach związanych z zieloną gospodarką?

☐ zdecydowanie dobrze	☐ trudno powiedzieć	☐ raczej źle
☐ dobrze		☐ źle
☐ raczej dobrze		☐ zdecydowanie źle

3. Jak ocenia Pani/Pan poziom wiedzy i kompetencji nauczycieli z zakresu nowoczesnych technologii i rozwiązań organizacyjnych stosowanych w zielonej gospodarce?

☐ zdecydowanie dobrze	☐ trudno powiedzieć	☐ raczej źle
☐ dobrze		☐ źle
☐ raczej dobrze		☐ zdecydowanie źle

4. Czy Pani/Pana zdaniem zaplanowane w projekcie działania i czynności przyczynią się do:

a. wypracowania różnorodnych tematycznie Programów doskonalenia praktycznego nauczycieli prowadzących kształcenie w zawodach związanych z zieloną gospodarką?

☐ zdecydowanie tak	☐ trudno powiedzieć	☐ raczej nie
☐ tak		☐ nie
☐ raczej tak		☐ zdecydowanie nie

b. podniesienia poziomu wiedzy i kompetencji nauczycieli z zakresu odnawialnych źródeł, technologii wspierających gospodarkę korzystającą z zasobów oraz badań i innowacji w budowaniu zielonej gospodarki?

☐ zdecydowanie tak	☐ trudno powiedzieć	☐ raczej nie
☐ tak		☐ nie
☐ raczej tak		☐ zdecydowanie nie

Zielone światło dla szkolnictwa zawodowego.

Program doskonalenia praktycznego dla nauczycieli kształcenia zawodowego kształcących w zawodach związanych z zieloną gospodarką

c. wypracowania wniosków dotyczących rozwiązań w zakresie doskonalenia praktycznego nauczycieli prowadzących kształcenie w zawodach związanych z zieloną gospodarką?

☐ zdecydowanie tak	☐ trudno powiedzieć	☐ raczej nie
☐ tak		☐ nie
☐ raczej tak		☐ zdecydowanie nie

5. Proszę o scharakteryzowanie Pana/Pani ewentualnych uwag odnośnie zaplanowanego przebiegu projektu i jego zakładanych efektów.

.....
.....
.....
.....
.....
.....

nie mam uwag

6. Jak Pani/Pan ocenia organizacyjną stronę dyskusji, w której wzięła/wziął Pani/Pan udział?

☐ zdecydowanie dobrze	☐ trudno powiedzieć	☐ raczej źle
☐ dobrze		☐ źle
☐ raczej dobrze		☐ zdecydowanie źle

7. Czy Pani/Pana zdaniem wnioski wypracowane w toku dyskusji przyczynią się do przygotowania różnorodnych tematycznie Programów doskonalenia praktycznego dla nauczycieli prowadzących kształcenie w zawodach związanych z zieloną gospodarką?

☐ zdecydowanie tak	☐ trudno powiedzieć	☐ raczej nie
☐ tak		☐ nie
☐ raczej tak		☐ zdecydowanie nie

8. Jak Pani/Pan ocenia merytoryczną stronę dyskusji, w którym wzięła/wziął Pani/Pan udział?

☐ zdecydowanie dobrze	☐ trudno powiedzieć	☐ raczej źle
☐ dobrze		☐ źle
☐ raczej dobrze		☐ zdecydowanie źle

9. Jeśli ma Pani/Pan ewentualne uwagi lub spostrzeżenia odnośnie przebiegu dyskusji, proszę o ich wpisanie.

.....
.....
.....
.....
.....

nie mam uwag

10. Płeć:

- kobieta
 mężczyzna

11. Status:

- nauczyciel pracujący w szkole zawodowej/nauczyciel przedmiotów zawodowych
 instruktor praktycznej nauki zawodu
 przedstawiciel kadry zarządzającej/kierowniczej szkoły zawodowej
 przedsiębiorca
 inny (*proszę podać jaki?*)

Dziękuję za wypełnienie ankiety